A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע גיט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XII No. 4629 | THURSDAY NOVEMBER 19 1925 | יום ה׳ ב׳ כסלו, פרשת תולדות, תרפ״ו. | טאראנטא, דאנערשטאג דעם 19־טען נאוועמבער, 1925. | PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

אלשאנסקי וויל זיך מודה זיין ווייל זיין געוויסען פלאגט איהם

אלשאנסקי געפינט זיך אין דיסעלדארף, וויל זיך צושטעלען פאר א דיישען געריכט און זיך מודה זיין. — אוקראינער מיליטערישע ארגאניזאציע, האלט איהם אפ פון מאכען אזא שריט.

דיסעלדארף, נאוו. 18, (איטא).

אלשאנסקי׳ן פלאנט שטארק דער געוויסען פאר דעם וואס דער אונשולדיגער שטייגער דארף ליידען פאר זיין טאג, און ער בראכט זיך דעריבער מיט דייטשע יורישטען וועגען אויפטרעטען פאר א דייטשען געריכט אין זיך מודה זיין אינ׳ם פארברעכען פאר וועלכען שטייגער ווערט יעצט פראצעסירט. די פיהרער פון דער אוקראינער מיליטערישער ארגאניזאציע זענען געווען אין דער זעלבער פארטיי מיט איהם.

עס ווערט ערווארטעט אן ענטשיידונג, נאר אין ניכען.

אין דער זעלבער צייט נעהמט אן אין לעמבערג דער פראצעס ווי געוועהנליך.

שטייגער׳ס כלה, פריילין מארק, איז היינט געווען אן עדות, זי האט ערקלערט אז יענער טאג, האט זי מיט שטייגער׳ן אפגערעדט צו געהן אין טעאטער.

פריילין מארק איז אין יענעם אוועגט אויף ארעסטירט געווארען אלס שטייגערס ארויסהעלפערין און איז געהאלטען געווארען אין געפענגניס 10 טעג.

צום סוף פון איהר עדות זאגען האט שטייגערס כלה ערקלערהט: וואס מיט מיין חתן זאל ניט פאסירען וועט עס מיין מיינונג וועגען איהם ניט ענדערען, ווייל איך בין איבערצייגט אז ער איז אונשולדיג.

דיענער און נעבאם, צוויי פון שטייגער׳ס קאלעגען, וועלכע האבען מיט איהם צוזאמען געארבייט, האבען עדות געזאגט אז אינ׳ם טאג ווען שטייגער איז ארעסטירט געווארען, איז ער געווען גאנץ גאר־מאל און האט די ביכער געפיהרט ריכ־טיג, אלסבאוויי האבען זיי געבראכט די ביכער אין געריכט.

לאנדאו, פאר דער פארטיידיגונג, האט געפאדערט אז די לעמבערגער פאר־ליצייי זאל צושטעלען די בילדער פונ׳ם אוקראיינער טעראריסט אלשאנסקי, ער האט אויך געפאדערט אז די פאליציסטען וועלכע האבען ארעסטירט שטייגער׳ן זאל־לען געבראכט ווערען אין געריכט, צו באשטעטיגען אויב זיי האבען געוועהן מא־דאם לאעדעל, אויפ׳ן פלאץ פון ארעסט.

עס איז היינט אויפגעטראטען גאר אן עדות וועלכער האט באשטעטיגט אז חוץ פריילין פאסטערנאק איז קיין אנדער פרוי אויפ׳ן פלאץ ניט געווען.

דער לעמבערגער גובערנאטאר האט צוגעגעבען אז עס עקזיסטירט א אוק־ראינער מיליטערישע ארגאניזאציע און עס איז זעהר מעגליך אז, אויפ׳ן באפעהל פון דעם פאראיין איז דיר באמבע געווא־רפען געווארען.

פוילישער פרעמיער וויל „קאלא״ זאל איהם העלפען צוזאמענשטעלען א נייעם קאבי־נעט, וויל באשטימען א אידישען מיניסטער

ווילו • געוואהרענע בהמה מאכט א גערודער אין געשעפט געגענד

א ווייל געוואהרענע בהמה וועלכע אין אהער געבראכט געווארען פון מערב קענעדע האט געכטען געמאכט א גערודער אין שטאדט דערמיט וואס זי האט זיך ארויסגערישען פונ׳ם מאן וועלכער האט זי געפיהרט און איז אנטלאפען.

פאליציסטען אין אויטאמאביל־לען, מענשען מיט „לאמאס״ האבען פרו־בירט די בהמה כאפען. אבער אהן ערפאלג. פון געהער האבען זיך באב־האלטען אום ניט געשעדיגט צו ווע־רען. עגדליך האט די פאליציי די בהמה געשאסען.

האט געטראגען פאר 52 טויזענט דאלאר צירונג אין א נארטעל

דעטנווער, קאל. נאוועמבער, 18.

מרס. בעהרענס פון נוירוארק, האט זיך היינט געווענדט צו דער הויגער פאליציי מיט א בקשה צו העלפען איהר געפינען איהר צירונג וועלכע איז ווערטה איבער 52 טויזענט דא־לאר.

מרס. בעהרענס, האט דער פאלי־ציי דערצעהלט, אז זי האט געהאל־טען איהר צירונג אין א נארטעל אויפ׳ן לייב, און האט זיך געבאדט, אז זי האט עס ניט ווען זי איז גע־קומען צו א האטעל אונטערזו־כען.

אלשאנסקי וויל זיך מודה זיין ווייל זיין געוויסען פלאגט איהם

אנטיסעמיטען מאכען א פארשווערונג אויפצורייסען מיט א באמבע די לייפציגער שוהל

גליקליכערווייזע דערוויסט זיך די פא ליציי אין צייט וועגען דעם.

בערלין, נאוועמבער, 18, (איטא).

א רודע אנטיסעמיטען פון לייפ־ציג האבען געמאכט א קאנספיראציע מיט א באמבע אויפצורייסען די לייפ־ציגער שוהל. דער פלאן איז פאלשטענ־דיג אויסגעארבייט געווארען, און איז געווען גרייט דורכצופיהרט צו ווערען, נא דעם איז אפגעלייגט געווארען בין די וועלכע וועלען דארפען אונטערלייגען די באמבע וועלען זיך באזאמלען מיט אויס־לענדישע פאסאפארטען צו פארלאזען דאס לאנד.

גליקליכערווייזע האט זיך דערוואוסט פון דעם פלאן, די פאליציי דערוואוסט פון דעם פלאן, און האט ארעסטירט צוויי פון די קאנ־ספיראטארען, איינער גאלדשמיט, צוויי און צוואנציג יאהר אלט, ווערט געהאל־טען פון דער פאליציי. דער צווייטער איז אנטלאפען.

איינדרוקספולע לויה פונ׳ם טראניש אומגעקומענעם אלטען אידען יעקב נעווירין

נעכטען נאכמיטאג איז פון מיקאי־סטריט שוהל פארגעקומען די לויה פון יעקב נעווירין פון 37 אונטסא עוועניו, וועלכער איז אויף אזא טראגישען אופן אומגעקומען. ווען א סטריט קאר איז איהם איבערגעפאהרען אויפ׳ן קארנער דאנדעס און אונטסא עוועניו ווען ער איז געגאנגען פון דאווגען.

ביי דער לויה איז געווען א זעהר גרויסער עולם, און הרב יעקב גארדאן האט נעמאכט א פאסענדיג הספד. אלע אנווענדע זענען געווען שטארק גע־ריהרט.

עס האט זיך ארויסגעשטעלט, אז די קאר וועלכע האט דעם אלטען אידען איי־בערגעפאהרען איז געטריבען געווארען פון פידני האדלאוו, א מאטארמאן, וועל־כער לעהרענט זיך עדשט טרייבען א קאר. ארום איהם איז געשטאנען קאנ־סעלי, דער מאטארמאן וועלכער האט איהם געלעהרנט.

יעקב נעווירין.

באארד אף קאנטראל פארהאנדעלט ווידער די בשר כשר פראגע

דער מעיאר מיט די פיער פאנטרא־לערס האבען נעכטען אויסגעהערט דעם סכסוך צווישען די שוחטים און דער קהלה, און ווי עס וויזט אויס זענען זיי נאך ניט ארויסגעקראכען פונ׳ם פלאנ־מער.

דער פארהער איז געקומען אין דער פארמע פון א פלאגע פון די שוחטים גאר־פינקעל, ארליאנסקי, דאקמאן, און עלס־טער אויף דעם מענערהשער פון דער שטאדטישער אבאטאריע. פאר וואס ער ערלויבט זיי ניט צו שעכטען אין דער אבאטאריע, לויט זייער קלאגע לאזט מען ווי דארטען ניט שעכטען דערפאר וואס ווי זענען ניט מיט דער קהלה, און דער נוראישער מענערהשער, הייסט עס, האלט מיט דער קהלה.

ביירוט אין געפאהר אטאקירט צו ווערען פון די דרוזען

ביירוט, נאוועמבער, 18, (איטא).

די פראנצויזען האבען אנפיסקירט אלע אויטאמאביל־לען, פערד און וועגען, וועלכע זיי האבען גאר געקענט באקומען צו שיקען סאלדאטען נאך דרום לבנון.

די דרוזען האבען זיך פאראייניגט און גרייטען זיך צו מאכען אן אטאקע אויף ביירוט.

דער פראנצויזישער גענעראל גא־מעלין פארערט מען זאל צושיקען נאך סאלדאטען.

ביי וואחלען איז ביינאט צעם 7־טען קאנגרעס

אטאווא, נאוועמבער, 18.

„ריטס״ פאר ביי־וואהלען אין כאר־נאט, קוויבעק, פון וועלכען גענענד דער ליבעראלער פארלאמענט מיטגלידער י. ע. מארסעל אין געשטארבען גלייך נאך די וואהלען, זענען ארויסגעגעבען געווארען.

נאמינאציעס וועלען פארקומען דעם 30־טען נאוועמבער און וואהלען וועלען זיין דעם 7־טען דעצעמבער.

עס ווערט ערווארטעט א הייסער קאמף צווישען די ליבעראלען און קאנ־סערוואטיוען אין די דאזיגע ביי־וואהלען.

מאנישעוויטין פרישע פונטינע באקעס — מצה, מצה מעהל, מצה פארפעל. צו באקומען ביי אלע גראסערס און דיליארס.

פויליש׳ער פרעמיער וויל „קאלא״ זאל איהם העלפען צוזאמענשטעלען א נייעם קאבי־נעט, וויל באשטימען א אידישען מיניסטער

וואַרשא, נאוו. 18, (איטא).

גראף אלעקסאנדער סקרזשינסקי, דער געוועזענער אויסערן מיניסטער, וועלכער האט זיך אונטערגענומען צו פארמירען א נייעם קאבינעט אויפ׳ן פלאץ פונ׳ם גראבסקי קאבינעט, האט היינט קאנסערירט מיט דר. רייך, וועגען דער שטעלונג פון דער „קאלא״ צו זיין קאבינעט.

נאך א לאנגער קאנפערענץ האט דר. רייך ערקלערהט אז די באציהונג פון דער „קאלא׳ היינט הויפטזעכליך אפ פון דעם אז די פוילישע רעגירונג זאל דורכפיהרען די עקאנאמישע און קולטור־רעלע פארערונגען פון דער אידישער באפעלקערונג אין פוילען. דער נייער פרעמיער איז אויף דעם איינגעגאנגען.

וויל שאפען א קאלאציע

דער פוילישער פרעזידענט האט קאנ־פערירט מיט דעפוטאט ראזמארין, אויך וועגען דעם נייעם קאבינעט און האט פארגעשלאגען, עס זאל געשאפען ווערען א קאלאציאנס רעגירונג אין וועלכער די „קאלא״ זאל אריינגענומען ווערען. ראזמארין האט אויף דעם געענטפערט, אז די „קאלא״ וועט עס טאן בלויז אויף געוויסע קאנדיציעס.

דער פארזיצענדער פון סעים, רייי־טאדזיש, האט אויך קאנפערירט מיט דר. רייכ׳ן גלייך נאך דער קאנפערענץ מיט סקרזשינסקין.

דער פארזיצענדער האט פארגע־שלאגען רייכ׳ן צו באשטימען א אידישען מיניסטער, אדער א אידישען געהילף אי־נערן מיניסטער, אויב די „קאלא״ וועט שטיצען די רעגירונג.

אויף דעם האט דר. רייך געענט־פערט אז די „קאלא״ איז גרייט צו שטי־צען די רעגירונג, ניט נעקהמענדיג קיין דירעקטען איינטייל אין איהר, אבער די אידישע פארטייונגען מוזען פריהער נאך־געגעבען ווערען.

ראוכו ברייניין באגייס־טערט פון פאלעסטינא

ירושלים, נאוועמבער, 18 (איטא).

ראובן ברייניין, דער באריהמטע־שריפטשטעלער און צייניסט וועלכער געפינט זיך דא, האט היינט אין אינ־טערוויו מיט דער „אטא״ זיך אויסגע־דריקט וועגען ארץ ישראל אין די פאל־גענדע ווערטער:

„פערציג יאהר האב איך געלייענט און נעהערט וועגען פאלעסטינא, אבער וואס איך האב איז דער ווירקליכקייט געוועהען האט מיך איבערראשט, די נא־טור און די מענשען זענען דא בעסער איידער טען גלויבט אין אמעריקא. די אידען דא זענען גלוגער און מעהר ער־פאהרען, איידער ערגעץ אנדערש״.

„יופיטער״ וועט איינ־שליינען אלע קליינע פלאנעטען

שיקאגא, נאוועמבער, 18.

לויט דער טעאריע פון פראפעסאר מעקמילאן פון שיקאגאר אוניווערזיטעט, וועט מיט דער צייט דער פלאנעט יופי־טער פארשלינגען אלע קלענערע פלאנע־טען.

דעה פראפעסאר ערקלעהרט עס דערמיט וואס די קלענערע פלאנעטען אין זייער גאנג נעהמען אין זיך ניט ארויין גאנג קיין שטערען שטוים. פאר־קעהרט ווי פארלירען נאך פון זייערע קערפערס, אזוי אז אין עטליכע מיליאן יאהר וועט פון זיי בלויז גרויסער יופי־טער וועט פארשלינגען.

נאהענט צו א מיליאן דאלאר אין איין טאג

ניו יארק, נאוו. 18, (איטא).

די באנקירען און בראוקער האבען היינט געזאמעלט 957,000 דאלאר פאר דער צדקה פעדעראציע.

דעפוטאט באשולדיגט ענגלישען מיניסטער אין אנטיסעמיטיזם

זאגט אז ער קען ברענגען באוויזע אז אויסלענדישע אידען ווערען אונטערדריקט פונ׳ם אינערן מיניסטער. — ארבייטער דעפוטאט ערקלערט אז צו שטרענגע געזעצען זענען געציעלט געגען די אידען.

לאנדאן, נאוו. 18, (איטא).

דער אידישער קאנסערוואטיווער פארלאמענט מיטגליעד סעמועל פינבארג, א מיטגליעד פון דער אידישער באאדרד אף דעפוטיטס, האט היינט דעבאטירט אין דער האוז אף קאמאנס מיט דזשאהנ־סאן חיקס, דער ענגלישער אינערן מיניס־טער און האט איהם געזאגט, אז זיין יעצטיגע נאטוראליזאציאנס פאליסי אין באצוג צו אויסלענדער, איז ניט קיין יושר׳דיגע און איז א שאנדע פאר ענג־לאנד.

די דעבאטע איז ארויסגעקומען פון דעם פארשלאג וועלכער איז געמאכט גע־ווארען פונ׳ם ארבייטער דעפוטאט סקאר, אז די ביז יעצטיגע געזעצען פאר „עלי־ענס״ זאלען אפגעשאפען ווערען, ווייל זיי זענען היוסטעכליך עצעיעלס נעגען אידען, וועלכע זענען גוטע ביירגער.

חיקס, איז געווארען שטארק ברונז אויפ׳ן אידישען דעפוטאט פינבארג דער־פאר וואס זייערגרוי א מיטגליעד פון דער וועלכער פארטיי מיט איהם. האט ער זיך מיט איהם ניט באראטען איידער ער האט געגעבען דאס ווארט, און ער האט איהם דערביעבר „נעטשעלענזיש״, ער זאל ברייגגען כאטש איין באוויז אין וועל־כער ער האט געהאנדעלט נעגען אידען.

פינבארג האט די דאזיגע ארויסרי־פונג אנגענומען, אוהאט ערקלערהט אז ער וועט דעם מיניסטער די נייטיגע באו־וויזע ברענגען.

אויף דעם האט חיקס געענטפערט, „איך האב מעהר קיין זאך ניט צו זאגען ביז די באוויזע וועלען געבראכט וועד־דען״.

דער ארבייטער דעפוטאט דזשאהן סקאר האט ערקלערהט, אז עס איז אמת, אז אויסלענדישע ארבייטער קענען ניט אריינגעלאזען ווערען אין לאנד אהן וועל־כע עס איז דעקסריצעס אין דער צייט וועגען אין לאנד הערשט אן ארבייטסלא־זיגקייט, אבער דאס דארף רעגולירט וועד־דען פונ׳ם ארבייטער מיניסטעריום און ניט פונ׳ם אינערן מיניסטעריום.

דער פארשלאג פונ׳ם ארבייטער דע־פוטאט איז נידערגעשטימט געווארען.

אידישע אפטיילונג פונ׳ם אל רוסישען „קאמסאמאל״, איז שטארק געוואקסען אין לעצטע צוויי יאהר

פארנעהמט א גרעסערן פראצענט איידער די אידישע באפעלקערונג אין רוסלאנד

מאסקווע, נאוועמבער, 18, (איטא).

דער אלרוסישער קאנפערענץ פ׳ן דער אידישער אפטיילונג פונ׳ם „קאמס־אמאל״, דער זיך דא געכטען געעפענט. לויט׳ן בארעכט וועלכער איז פאר־עפענטליכט געווארען, איז דער אידישער „קאמסאמאל״ שטארק געוואקסען. אין אנהויב 1924 זענען געווען איבער 19 טויזענט מיטגלידער, אין אנהויב פון 1925 זענען שוין געווען 61 טויזענט מיטגלידער און היינט צו טאג שוין אי־בער 81 טויזענט מיטגלידער.

די דאזיגע צאהל איז 2 און א האל־בען פראצענט פון דער גאנצער אידי־שער באפעלקערונג. און 10 פראצענט פון דער אידישער יוגענד צווישען 14 און 20 יאהר אלט.

די אידישע אפטיילונג פונ׳ם אלרו־סישען „קאמסאמאל״ איז פיער פראצענט, ווערהענד די אידישע באפעלקע־רונג אין רוסלאנד איז ניט מעהר ווי צוויי פונ׳ם הונדערט.

אמעריקאנער אימיגראציאנס מינים־טער האט שוין נייעם פלאן צו רעגיסטרירען אימיגראנטען

ניו יארק, נאוו. 18, (איטא).

• סעקרעטערי אף לייבאר דייוויס אני־טירט נאך אלץ אז אויסלענדער אין אמע־ריקא זאלען זיך דארפען רעגיסטרירען, און אז די בירגער געזעצען, ווערען.

ביי דער פראזאמלונג פונ׳ם בזוק־ינער קאמערץ קאמער, האט דייוויס ער־קלערהט זיין פלאן.

עס זאלען געגרינדעט ווערען פרייינד־ליכע קלובען וואו אויסלענדער זאלען זיך רעגיסטרירען, ווייל מיטגליד באקומט א קארטעל וועלכע ער דארף ווייזען די בעאמטע יעדעס יאהר, פינף יאהר כסדר. דערנאך ווערט ער א בירגער. די אויס־גאבען זאלען געדעקט ווערען פון די דיום וועלכע יעדער מיטגליעד וועט צאהלען.

דער נאטוראליזאציאנס געזעץ זאל אויך געשנידערט ווערען אזוי אז אן אויס־לענדער זאל ניט דארפען ארויסגעהמען קיין ערשטע פאפירען, נאר ער זאל ווע־רען א בירגער נאך דעם ווי ער איז רע־גיסטרירט פינף יאהר.

ביי דער קומענדער סעסיע פון קאנ־גרעס וועלען די דאזיגע געזעצען פארגע־לייגט ווערען.

אמעריקאנער אימיגראציאנס מינים־טער האט שוין נייעם פלאן צו רעגיסטרירען אימיגראנטען

טעלעפאן פארבינדונג צווישען עניפטען און פאלעסטינא

ירושלים, נאוו. 18, (איטא).

די פאלעסטינער רעגירונג האט היינט אינפארמירט דער „אטא״, אז פונ׳ם ערשטען דעצעמבער וועלען פאלגענדע דריי שטעדט אין פאלעסטינא זיין טעלע־פאניש פארבונדען, די שטעדט זענען: ירושלים, יפו, און חיפה. זיי וועלען זיין פארבונדען דור׳ן טעלעפאן מיט קאירא, אלעקסאנדריא, פארט־סאיד, קאנטארא, איזמאילא און סועץ.

פאר ריידען דריי מינוטען צווישען די דאזיגע שטעדט וועט קאסטען פינף פיאסטער.

368 מענשען געראטעוועט פון א ברענענדער שיף אין מיטען נאכט, שרעקליכע קאטאסטראפע פארמידען

לעוויס, דעל. נאוועמבער, 18.

368 מענשען זענען דא היינט פאר־טאג געראטעוועט געווארען פון א זעכ־רען טויט ווען אויף דער שיף „לענאפ״ פון דער קלייד פאסאשיר ליגיע וועלכע אפערירט צווישען נירוארק און דזשע־סאנוויל, פלאריד, האט פלוצלונג אויס־געבראכען א פייער, ווען די שיף איז גע־ווען אין מיטען וואסער.

דער פייער האט אויסגעבראכ־ארום 11 א זייגער ביינאכט ווען כמעט די מעהרהייט פאסאשירען זענען שוין געשלאפען. צוערשט האט דער קאפ־טאן פון דער שיף׳ געדענקט, אז דער פייער איז ניט קיין געפעהרליכער, ער האט אבער אנגענומען אלע נויטיגע מיטלען צו פארזיכערען דאס לעבען פון די פאסאשירען. ער האט ארויסגעשיקט א דראטלאזען הילפס רוף. אויפ׳ן דאזיגען רוף האבען זיך אנווי שיפען אפגערופען.

איינע, וועלכע איז געווען 20 מייל ווייט און די צווייטע 40 מייל ווייט.

אויפרופענדיג אלע מאטראזען אין באהינער פון דער שיף, האט דער קאפ־טאן געגעבען אן באהעהיגען די פאסאזשירען, עס זאל קיין פאניק ניט אויסברעכען און אלע האט ער געגומען פיהרען די שיף אין דער ריכטונג פון אטלאנטיק סיטי, מיט דער האפנונג זי צו ברייגגען צו כדעי איידער עס זאל ווע־רען צו געפעהרליך.

דער פייער האט זיך אבער גע־שטארקט מיט יעדער מינוט, און אנטגעג פאסאזשירען האבען זיך שוין ניט לע־נגער אין וואסער.

די מאטראזען האבען אבער ענדר־ניש אין העלדיש געארבייטעט און האבען צוריק ארויפגעבראכט [illegible] זענען אין וואסער געשפרונגען.

טויטען דריי מיינוטען דער דאזיגע פייער איז געווען אין פלאמען.

368 מענשען זענען דא געווען אין דער שיף, אין דער צאהל זענען אריינגע־רעכנט אלע מאטראזען אין דער שיף, אין צוזאמען מיט נאך א שיף, איז זיי געלונגען ביז פארטאנ־צו ארונטערצוגעהמען אלע פאסאזשירען פון דער ברענענדער שיף. אין דער צייט וע־גען שוין געקומען צו הילף נאך שיפען, אבער די ברענענדע שיף איז שוין געווען אומגעגליך צו ראטעווען און מען האט זי ארויסגעפיהרט אין מעטען וואסער וואו זי איז אין גאנצען פארברענט געווארען.

דער שאדען באטרעפט אבער דריי מיליאן דאלאר. כמעט די מעהרסטע פאר־סאזשירען האבען זיך געראטעט ניט אין זייערע נאכט־קליידער.